



Almindelig hyld

Almindelig hyld (*Sambucus nigra*)

Højde	Op til 8 meter
Form	Busk
Blomstringstid	Juni - juli
Frugttype	Stenfrugt
Modningstid	September
Lys	Lyskrævende
Jord	De fleste jordtyper
Fugt	Middel - fugtig
Vind	Hårdfør
Vårfrost	Hårdfør
Saltsprøjt	Hårdfør

Udbredelse

Hylden er vidt udbredt i hele det tempererede bælte på den nordlige halvkugle, i både Nordamerika (spp. *canadensis*), Europa og Asien. Den er formentlig spredt i stort omfang gennem menneskelig aktivitet.

Beskrivelse

Hyld er en middelhøj busk eller lille træ, som sjældent bliver over 6-8 meter. Den er ofte flerstammet med oprette grene. Unge skud er grønne og glatte med barkporer. Senere bliver barken gråbrun og ældre bark er gullig og korkagtigt furet. Veddet er skørt. Unge grene har hvid marv, ældre grene er oftest hule. Knopperne er modsatte, violette og udspærrede. Bladene er modsatte, uligefinnede med lancetformede, savtakkede småblade. Blomsterne er tvekønnede, små og hvide, og sidder samlet i store flade skærme. Blomstrende hyld har en behagelig gennemtrængende duft. Frugterne er små, sorte stenfrugter. Hylden blomstrer i sidste halvdel af juni indtil midten af juli. Frugterne er modne i september.

Voksested

Hylden er meget alsidig m.h.t. voksested, men gror frodigst i skovbryn og på næringsrig jord, f.eks. hvor der har været ansamling af husdyrgødning. Planten er skyggetålende men kræver dog lys for blomstring og frugtsætning. Den er



moderat hårdfør mod både vind og frost og tåler desuden nogen salt. Hylden er mest almindelig omkring bebyggelser, dels fordi den er plantet som medicin- og frugtbusk, dels fordi der her er mange næringsrige nicher, hvor den lynhurtigt indvandrer. Frø af hylde har som regel en god spiring, og spredning via trækfugle bidrager til dens geografiske udbredelse.

Anvendelse i landskabsplantninger

Hyld er særdels velegnet i landskabsplantninger, men på meget vindeksponerede lokaliteter bør den plantes i læ. Den kan desuden anvendes tæt på kysten, og tåler havgus. Hyld tåler stærk beskæring, og den formeres let ved grenstiklinger. Hylden egner sig til indplantning i hegn og i det indre af skovbryn. Ekstrakt fra både blomster og bær bruges til saft. Hyldebær ædes af de fleste bærædende fugle; specielt store sætter pris på frugterne.

Valg af plantemateriale

Skov- og Naturstyrelsen anbefaler, at der til landskabsplantninger bruges planter af en afstamning, der sikrer, at de er robuste og på lang sigt kan tilpasse sig eventuelle klimaændringer. Derfor foretrækkes genetisk brede danske frøkilder.



På hjemmesiden www.plantevalg.dk kan der hentes oplysninger om valg af frøkilde.

Anden anvendelse

Af hyldeblomster laver man te og ekstrakter, der kan anvendes som medicin mod forkølelse og dårlig hals. Derimod er bladene svagt giftige, men har alligevel været anvendt i folkemedicinen. Veddet har fundet anvendelse til adskillige små brugsting.

Kilder

Anonym (1994). Træer og buske til skovbryn, læhegn og vildtplantninger. Skov-info nr. 13. Tekst og redaktion: Skov- og Naturstyrelsen, Fællesudvalget for læplantning og Frøkildeudvalget.

Møller, P. F. og H. Staun (2001). Danmarks træer og buske. Politikens forlag.

Ødum, S. (1969). De vildtvoksende træer og buske. Danmarks Natur bind 6: Skoven, side 143-199.

Fortegnelse over frøkilder, se www.frøkilder.dk

